

nemlig under det lærde Skolevæsen Indtægtspost 4 a.: Skolekontingenter m. m. 59,000 Rd.; her er i Folketingset foregaaet en Forhøielse med 8,000 Rd. af det oprindeligt foreslaaede Beløb, 51,000 Rd. Denne Forhøielse betegner jo en Opstrøming af Skolepengene ved de lærde Skoler. Jeg beklager meget denne Forhøielse. Efter at Loven om det lærde Skolevæsen var udkommen i afvigte Aar, havde jeg iøvrigt næret Haab om, at den vilde føre til en Nedsættelse af Skolekontingenter i de lærde Skoler, en Nedsættelse i det Diemed at lette de mindre Bemidlede Udgang til den mere videnskabelige realistiske Dannelse, som skal gjenneføres indenfor de lærde Skolers Omraade. Jeg havde ventet, at de høiere Borgerkoler her vilde afgive noget af deres Elevantal til den bedre realistiske Dannelse i de lærde Skoler. Men denne Post betegner jo et Skridt i ganske modsat Retning. Hvis der maatte være andre ærede Medlemmer af dette Thing, der dele denne Ansættelse, vil jeg, hvis overhovedet Finantslovsforlaget skal tilbages, kunne forene mig med dem om Uendringssforslag til denne Post, men for Øvrigt skal jeg her, ligesom jeg haaber, at jeg altid har holdt mig strengt til Formene, ikke overskride Reglerne for den første Behandling og altsaa kun fremkomme med denne Antydning og eventuelle Bebudelse af Uendringssforslag til bemeldte Post.

Da jeg nu dog en Gang har gjort Brud paa min Sædvane at indtale mig meget kort, kan jeg allige saa godt gjøre Brudet grovere; jeg ønsker noget yderligere end i forrige Møde at gjøre Rede for min Opfattelse af Fremgangen i Statsformuen efter det foreliggende Finantslovsforslag. Det staar jo fast, at §§ 10 og 26 vise den Forbrug af Formue af Alt med runde Tal 5 1/4 Million samt en Erhvervelse af Formue og Udbrug paa Gjæld af 5 1/2 Million, altsaa bortset fra Sernbaneanlægene en Tilbagegang af 1/4 Million, men det staar lige saa fast, at denne 1/4 Million mere end opveies ved Udbrug paa Gjæld, som skjuler sig i andre end disse to Paragrafer, navnlig ved Udbrug paa Gjælden til Nationalbanken og den almindelige Enkeltassens Understud, saa at den Tilbagegang af 1/4 Million forandres sig

til en Fremgang af omtrent 1/4 Million. Herved er vel erindret, at der i de ca. 198,000 Rd. Udbrug paa Enkeltassens Understud atter omvendt skjuler sig Rent, og at altsaa denne Sum ikke kan komme i Beregning med sit fulde Beløb, men derimod stiller jeg saa igjen som det ærede 8de kongevalgte Medlem (Fischer) gjorde opmærksom paa — at der ogsaa under Pensionerne skjuler sig Udbrug paa Gjæld. Jeg skalde derhos henstille, om man ikke endvidere maa medtage i Beregningen som en Fremgang den i forrige Møde af det ærede 5te kongevalgte Medlem (Andræ) berørte Post i Slutningen af § 5 i Udbraget 50,000 Rd., Godtgørelse af samme Art vedkommende de vestjydske Sernbaneanlæg og Esbjerg Havn. Jeg ser i det Mindste ikke rettere, end at disse 50,000 Rd., med hvilke man her formindsker de indirekte Afgifter, igjen komme ud af forskellige Poster i § 26, og at det altsaa i Virkeligheden er en Versurpost; men i hvert Fald er det jo igjen en lav og moderat Beregning, at jeg, bortset fra det jydske Sernbaneanlæg, kommer til en Fremgang paa 1/2 Million. Jeg kommer nu til det ærede 5te kongevalgte Medlems x, nemlig Værdien af Sernbaneanlægene. Det er ganske vist, at der kan opstilles forskellige Beregninger, som ere mere eller mindre angribelige, men saa aldeles uden Holdpunkt ved denne Beregning er man dog neppe. Det forekommer mig, at der findes det Holdpunkt i den Post, som er opført under § 3, 3: Nettooverskud som Indtægt for Statskassen, 473,200 Rd., som er den beregnede Indtægt af det hidtil erhvervede jydske-synske Sernbaneanlæg. Hvor meget det har kostet at erhverve dette Aktiv, har det ærede 5te kongevalgte Medlem i forrige Møde betegnet som meget vanskeligt at udregne. — Saaledes tror jeg, han indtrykte sig i det de Penge, som ere medgaaede, kunne have været af forskellig Kostbarhed i de forskellige Aar, medens endvidere andre Omstændigheder kunne influere paa Beregningen og bidrage til at gjøre den usikker. En Didsfører i det andet Thing har beregnet den hidtil medgaaede Sum til 22 1/2 Million. Ved at igennemgaa de Rigsdagen meddelte Aktstykker, der kunne tjene til Vejledning i saa